

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України

**АНАЛІТИЧНО-ПОРІВНЯЛЬНЕ
ПРАВознавство**
Електронне наукове видання

№05, 2024

Ужгородський національний університет
Ужгород 2024

УДК 001:34

ISSN 2788-6018

Аналітично-порівняльне правознавство – електронне наукове фахове видання
юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Журнал «Аналітично-порівняльне правознавство» включено до переліку фахових видань
категорії «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р.)
зі спеціальності: 081 – Право та 293 – Міжнародне право.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: Бисага Ю.М. – д.ю.н., професор

Члени редакційної колегії: Белов Д.М. – д.ю.н., професор

Берлінгер Деніел – професор (Румунія)

Булеца С.Б. – д.ю.н., професор

Белова М.В. – д.ю.н., доцент

Дешко Л.М. – д.ю.н., професор

Заборовський В.В. – д.ю.н., професор

Лазур Я.В. – д.ю.н., професор

Манзюк В.В. – к.ю.н., доцент

Менджул М.В. – д.ю.н., доцент

Ондрова Юлія – к.ю.н. (Словацька Республіка)

Фаркаш Мірча – професор (Румунія)

Фрідманський Р.М. – к.ю.н., професор

Рекомендовано до опублікування Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №10 від 25.09.2024 року

Офіційний сайт: <http://app-journal.in.ua/>

Макетування здійснено у ТОВ «РІК-У»,
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36;
print@rik.com.ua

© Ужгородський національний університет, 2024

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Єрмоленко Д.О. ОСОБЛИВОСТІ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО КАТЕГОРІЇ «ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ» У КРАЇНАХ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'ї.....	19
Ковальчук І.В. МІСЦЕ МИТНОГО ПРАВА В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ.....	24
Котенко М.В. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПІЗНАВАЛЬНІ ВИКЛИКИ.....	30
Наливайко О.І. ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА.....	36
Наливайко І.О. ЕВОЛЮЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ТА ГАРАНТІЙ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	42
Олійник А.В. КОДИФІКАЦІЯ ЯК СПОСІБ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	48
Попович Т.П. КАТЕГОРІЯ ПРАВОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ЄСПЛ.....	52
Сирота Д.І., Хребтова А.А., Іванов А.В. ІНТЕГРАЦІЯ ПРАВОВИХ БАЗ ДАНИХ В УМОВАХ ПРАГНЕНЬ ВСТУПУ ДО ЄС.....	58
Чаплюк О.І. «НЕВІДКЛАДНІСТЬ» ТА «НАДЗВИЧАЙНІСТЬ» В СИСТЕМІ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ ВИМІР.....	63
РОЗДІЛ ІІ. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО	
Бисага Ю.М., Белова М.В., Фрідманський Р.М. ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ В МЕХАНІЗМІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	69
Бисага Ю.М. ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	75
Зозуля Є.В. ПРАВОСУДДЯ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....	83
Куненко І.С. СПІВВІДНОШЕННЯ ЮСТИЦІЇ ТА ПОЛІЦІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	88
Марцеляк О.В. ВІЙСЬКОВИЙ ОМБУДСМАН ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ (ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД).....	94
Медяник І.С. МЕХАНІЗМИ ВІДНОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА ПРАВОСУДДЯ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ.....	101
Монастирський М.В. ПОЗАЧЕРГОВІ ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	106
Ніщимна С.О. ЕФЕКТИВНЕ ПРАВОСУДДЯ ЯК ОЗНАКА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	114

Прудкий Б. О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РЕКЛАМИ ЯК ФОРМИ ПЕРЕДВИБОРНОЇ АГІТАЦІЇ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	118
Старцев Є.Г. ЗАСТОСУВАННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ТА ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВ В ЧАСТИНІ ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ В РАЗІ НАЯВНОСТІ УХВАЛ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПІДСТАВІ СТ. 49 КК УКРАЇНИ.....	124
Терещенко І.О. ПРАВО НА ОСВІТУ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.....	130
РОЗДІЛ ІІІ. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	
Бевза А. СТАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОБЛЕМ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	135
Головач А.Й. ПОЗОВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ.....	142
Деяк І.С. ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ У ВИПАДКУ НАДМІРНО ТРИВАЛОГО НЕВИКОНАННЯ ОСТАТОЧНОГО СУДОВОГО РІШЕННЯ.....	147
Джуга М.В. СПІР ПРО ПРАВО ЗА ПОЗОВОМ ПРО ОСКАРЖЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ ЧИ ВІДМОВИ В ЇХ ВЧИНЕННІ.....	155
Ільченко І.П. ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ПРО СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НА УТРИМАННЯ ОДНОГО ІЗ ПОДРУЖЖЯ ЗА КОРДОНОМ: ЮРИДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПЕРЕШКОДИ.....	163
Колос І.В. ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В ТОВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ.....	169
Красовський О.О. НАЦІОНАЛЬНА ДОКТРИНА ДОБРОСОВІСНОСТІ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ОГЛЯД ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	175
Кройтор В.А. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ В ДОКТРИНІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРАКТИЦІ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.....	182
Литвиненко Є.В., Твердохліб Я.В. ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА ІГРОВИЙ КОНТЕНТ.....	187
Маркович Х.М., Шардакова А.С. ҐЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У СІМЕЙНИХ ВІДНОСИНАХ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ У ШЛЮБІ.....	193
Маркович Х.М. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРИВАТНОСТІ ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ: БАЛАНС МІЖ ЗАХИСТОМ І СВОБОДОЮ.....	199
Панченко С.В. ПРИНЦИПИ ЗДІЙСНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ У ДИНАМІЦІ ДОГОВІРНОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	204
Печерова Н.Г. ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ СТВОРЕННЯ ЗА ЗАМОВЛЕННЯМ ОБ'ЄКТІВ СУМІЖНИХ ПРАВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	210
Піддубна В.Ф. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА У ФРАНЦІЇ.....	218
Піддубна В.Ф. ВИДИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА В ДОКТРИНІ І ЗАКОНОДАВСТВІ НІМЕЧЧИНИ.....	224
Сидоренко Д. ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКУ БАТЬКІВ ЗДІЙСНЮВАТИ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ (ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ).....	231
Смоловий А.В. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ПРИ НАДАННІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА.....	236

Тарасюк А.Ю. ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДИНИ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВО-ПРАВОВОГО ПІЗНАННЯ.....	241
Філюк О.С. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ДОГОВОРУ ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	245
Чумак Р.В. СПЛАТА НЕУСТОЙКИ ЗА НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ (НЕВИКОНАННЯ) СТОРОНАМИ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ СВОЇХ ОБОВ'ЯЗКІВ.....	249
РОЗДІЛ ІV. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО	
Барановська В.М. ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	255
Долгерт В.В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ESG-СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	260
Дякулич О.О. ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗСЛІДУВАННЯ СПРАВ ПРО АНТИКОНКУРЕНТНІ УЗГОДЖЕНІ ДІЇ У ФОРМІ СХОЖИХ ДІЙ В СВІТЛІ АНТИМОНОПОЛЬНОЇ РЕФОРМИ.....	266
Єршова Ю.О. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ РЕЛОКАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ ЕКОНОМІЧНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ ПОДІЙ.....	271
Кулик О.І. ПОНЯТТЯ І ЕЛЕМЕНТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ПОСЛУГ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОБОРОТОМ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ.....	282
Кутевол Д. СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ АЗАРТНИХ ІГОР.....	288
Маркулинець А.А. СУЧАСНІ ПРАВОВІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНУ «ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ»: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІР.....	298
Новікова Є.О. УГОДИ ЗЛИТТЯ І ПОГЛИНАННЯ (M&A) В УКРАЇНІ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕХАНІЗМ ЇХ УКЛАДЕННЯ.....	307
Осінська О.А. ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЗИДЕНТА ДІЯ СІТІ.....	316
Пацкан В.В. ЗАХИСТ ПРАВ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИТОРІВ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	322
Саліхов О.О. ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗШИРЕНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИРОБНИКА ЯК НЕПРИБУТКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	327
Філатов В.А. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОКРИТТЯ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРОВАДЖЕННЯМ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО.....	334
Цимбал В.О. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВОГО СТАТУСУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ – ПІДПРИЄМЦЯ.....	344
Швидка Т.І., Лозова А.А. ШТРАФ ЯК ВИД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ АНТИКОНКУРЕНТНИХ УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ: НОВЕЛИ КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ОГЛЯД ПРАКТИКИ АМКУ.....	349
РОЗДІЛ V. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Болдижар С.М., Хохлова І.В. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ СУСПІЛЬНИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНІ.....	356
Бурка А.В., Вакарюк Л.В. ОНЛАЙН ХАРАСМЕНТ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ.....	361
Досін Б.В. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГ.....	366

Пилипенко П.Д., Буряк В.Я. ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЯК СКЛАДОВА СЛУЖБОВОГО ПРАВОВОГО СТАТУСУ.....	371
Полянський А.П. ЩОДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	379
Пушкарьов Є.К. ТРУДОВИЙ КОНТРАКТ СПОРТСМЕНА: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	385
Синчук С.М., Ласько І.М. СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ДОГОВІРНИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА НА ПРАЦЮ.....	390
РОЗДІЛ VI. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО	
Балюк Г.І., Ковальчук Т.Г., Позняк Е.В. СУЧАСНІ ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: ВІД КОМПЛЕКСНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ.....	396
Дудаш М.Г. ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ЯК МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	406
Корнієнко Г.С. АГРАРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ІННОВАЦІЙ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ АГРОЕКСПОРТУ: ПРАВОВІ ЗАСАДИ.....	412
Круговий С.В. ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ДЛЯ РИБНИЦТВА: ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	418
Рагулін І.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	423
Шульга М.В., Лейба Л.В. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ САДІВНИЦТВА.....	428
РОЗДІЛ VII. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
Бишовець Ю.П. «ОПТИМІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ» ТА ЙОГО ВІДМІННІСТЬ ВІД «ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ».....	435
Бублейник В.А. Легеза Є.О. НАУКОВІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	444
Веселов М.Ю., Пилипів Р.М., Волкова Д.М. МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ АЗАРТНИХ ІГОР.....	450
Ганкевич К.Б. ДЕРЖАВНА СПЕЦІАЛЬНА СЛУЖБА ТРАНСПОРТУ У СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ВПЛИВУ ТА РОЛЬ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДЛЯ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	455
Головацький Н.Т. ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	460
Гончаренко Г.А. ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ДЕФІНІЦІЙ «ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА» І «КІБЕРБЕЗПЕКА».....	466
Грін О.О. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСІ (ЗАКАРПАТТІ) У 1919–1926 РОКАХ.....	472
Діордіца І.В., Дараган О.В., Соловійов А.С. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР В ПАРИЖІ 2024 РОКУ.....	479
Дубовик О.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ ІНСТАНЦІЙ.....	485

Жданова К. ПЕВНІ АСПЕКТИ ПОЄДНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН «ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА» ТА «СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ.....	493
Кальник В.В. ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.....	497
Кантор Н.Ю. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ЗАВДАНЬ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА.....	502
Кіяшко Ю.М. ПРІОРИТЕТНІ ЗАГРОЗИ СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОГЛЯДИ НА ХАРАКТЕР ТА ЇХНЮ ТИПОЛОГІЗАЦІЮ.....	507
Коваленко В.В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ЗАСАДАХ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ».....	514
Когут В.М. СТРАТЕГІЯ VISION ZERO ТА ЇЇ ЦІЛІ.....	520
Корнева Т.В., Рогозіннікова К.С. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ КОНТРАБАНДИ ТОВАРІВ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ НАПОВНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ.....	527
Лавренко А.І. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	532
Лук'яненко В.О. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ РІЗНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ СУДОВОЇ ПОМИЛКИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	536
Лютіков П.С., Дрофич Ю.В. ПРАВИЛА ПЕРЕДАННЯ АРЕШТОВАНОГО МАЙНА В УПРАВЛІННЯ АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ РОЗШУКУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ АКТИВІВ ТА ЙОГО ПОВЕРНЕННЯ ВЛАСНИКУ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕПОРУШНОСТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ.....	543
Марініч В.К., Миклуш М.І. ЗНЯТТЯ АРЕШТУ, НЕПРАВОМІРНО НАКЛАДЕНОГО ДЕРЖАВНИМ АБО ПРИВАТНИМ ВИКОНАВЦЕМ НА ТРАНСПОРТНИЙ ЗАСІБ ОСОБИ, ЯКА НЕ Є БОРЖНИКОМ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	549
Марініч В. К., Миклуш М. І., Голуб С. М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ. ЧАСТИНА 6: ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	567
Марущак О.А. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ.....	580
Назарко А.А. МИТНІ КОМПЕТЕНЦІЇ В УКРАЇНІ: ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ.....	587
Поливанюк В.Д., Жбанчик А.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	593
Процько М.І. ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОРУ ЩОДО ДОСТУПУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ.....	598
Рой О.В. ПОНЯТТЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО АКТУ, ЯК ПРЕДМЕТУ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОРУ.....	604
Самара В.С. ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВА СУТНІСТЬ ПРИНЦИПУ КАСАЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	610
Середа В.В., Кісіль З.Р. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УЧИНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР.....	616
Сливка М.М. ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	624

Товстуха Д.О. РОЛЬ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	628
Фенич Я.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРИПИНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	636
Хандога А.В. НОВІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ.....	641
Хребтова А.А. НОРМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	647
Шишкарьова О.Г. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	652
РОЗДІЛ VIII. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
Бабайлова Л.М. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ РОСЛИННОГО СВІТУ.....	658
Білас Я.Ю. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ ВАГІТНИХ ЖІНОК І ЖІНОК, ЯКІ МАЮТЬ ДІТЕЙ ВІКОМ ДО СЕМИ РОКІВ, ЯК ЗАСІБ ПРОБАЦІЇ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ.....	663
Будік І.М. ДЕТЕРМІНАНТИ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬ УЧАСНИКИ ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ І ПРЕКУРСОРІВ.....	672
Герасименко О.М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОТИДІЇ СЛУЖБОЮ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ НА ОБ'ЄКТАХ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	680
Загиней-Заболотенко З.А., Панченко Н.М. МОЖЛИВІСТЬ ЗВОРотної ДІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ СУДОВОГО ТЛУМАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ В КОНТЕКСТІ ЙОГО ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ.....	688
Зінсу О.І. ПОМСТА ЯК МОТИВ ФОРМУВАННЯ, ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	694
Ісаєнко Є.Г. ПЕРешКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ: СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ТА БЕЗПОСЕРЕДНІ ОБ'ЄКТИ.....	702
Киргізова В.С. ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ У ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ ТА ЗАКОНОДАВСТВІ, ЇХ ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ.....	710
Ліховіцький Я.О. ПЕРешКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ОХОРОНИ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	716
Мовчан Р.О., Дудоров О.О. ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ «БУРШТИНОВИМ» ЗЛОВЖИВАННЯМ: ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ.....	723
Попович О.В., Томаш Л.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОЇ МОДЕЛІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ЗАБОРОНИ КОНТРАБАНДИ.....	731
Сень І.З. ПІДСТАВА НЕОБХІДНОЇ ОБОРОНИ: АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ ВЕРХОВНОГО СУДУ.....	737
Сокол М.В., Старко О.Л. НЕЗАКОННА ПОРУБКА АБО НЕЗАКОННЕ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ, ЗБУТ ЛІСУ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДУ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	744
Старко О.Л. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ СТ. 114-2 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ (НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАПРАВЛЕННЯ, ПЕРЕМІЩЕННЯ ЗБРОЇ, ОЗБРОЄННЯ ТА БОЙОВИХ ПРИПАСІВ В УКРАЇНУ, РУХ, ПЕРЕМІЩЕННЯ АБО РОЗМІЩЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЧИ ІНШИХ УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ, ВЧИНЕНЕ В УМОВАХ ВОЕННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ).....	752

Стецюк С.С. ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННИЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ VS СПІВУЧАСТЬ В УХИЛЕННІ ВІД ПРИЗОВУ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ..... **757**

Ткаченко О., Олефір Л., Дудка Н. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА АДМІНІСТРАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОБАЦІЇ..... **765**

РОЗДІЛ ІХ. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Вовчок Р.Ю. ВИКОРИСТАННЯ НЕГЛАСНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ..... **771**

Головко Б.Ю. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ НА ЕТАПІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ..... **780**

Гулько А.А. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПІЛОТНОГО ЛІТАЛЬНОГО АПАРАТУ В ХОДІ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ..... **785**

Гусев Ю.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ КРАДІЖКИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ІЗ КУЛЬТОВИХ СПОРУД..... **791**

Жуков А.А. ДІЯЛЬНІСТЬ З ВІЯВЛЕННЯ, РОЗКРИТТЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ..... **799**

Крижановський А.С. НОВИЙ ПОГЛЯД НА МОДЕЛІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... **809**

Куций В.В. ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ЗАЙНЯТТЯ РИБНИМ, ЗВІРИНИМ АБО ІНШИМ ВОДНИМ ДОБУВНИМ ПРОМИСЛОМ..... **815**

Ніколенко Л.М. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН..... **820**

Пирожкова Ю.В., Верлос Н.В., Мельковський О.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ, УЧИНЕНИХ ЧЛЕНАМИ МОЛОДІЖНИХ НЕФОРМАЛЬНИХ ГРУП (ОБ'ЄДНАНЬ)..... **825**

Скречко М.-М.А. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ РІШЕННЯ ДЕТЕКТИВА ПРО ПОЧАТОК ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ..... **831**

Шульгін С.О. ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПРОГОЛОШЕННЯ СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ ЗАЯВИ ПРО ПРОВОКАЦІЮ ЗЛОЧИНУ: НАУКОВИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ..... **838**

РОЗДІЛ Х. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

Заборовський В.В., Реплюк Н.М. МІНІМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ТА РОЗРАХУНКОВИЙ ПЕРІОД ЇХ НАРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ..... **845**

РОЗДІЛ ХІ. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Ахмедов Е.М. СУТНІСТЬ МЕТОДУ EX AEQUO ET BONO І ПРАВИЛА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ..... **851**

Безсмертнюк Т.П. МІЖНАРОДНІ ТУРИСТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ: ПРАВОВИЙ СТАТУС, КЛАСИФІКАЦІЯ, ЗНАЧЕННЯ..... **861**

Бірюков Р.М. ЗАРОДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОПІ ЗІ СТВОРЕННЯМ ГРУПИ ТРЕВІ..... **867**

Бринзанська О.В. ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ НАВКОЛИШНЬОМУ ПРИРОДНЬОМУ СЕРЕДОВИЩУ ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІН ДО СТ. 7 СТАТУТУ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ.....	873
Гавриленко В.В. СИСТЕМА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ НОРМ ТА ПРИНЦИПІВ – ОСНОВА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	879
Горобець Н.С. МІЖНАРОДНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІЙ СТАНДАРТИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ ВИКРИВАЧІВ.....	887
Капітан О.І., Саміло А.В. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ЯК РЕЗУЛЬТАТ ВИКЛИКІВ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	892
Ковалів М.В., Єсімов С.С. ОДНОСТОРОННІ АКТИ ДЕРЖАВ У МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ.....	900
Кононенко В.П., Чернецька О.В., Фокін Я.Ф. ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ЕКОНОМІЧНА СПІВПРАЦЯ МІЖ УКРАЇНОЮ І ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	906
Кузьмін Е.Е. МЕТАМОРФОЗИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПОКАРАННЯ У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	911
Назаренко Я.Л. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АВІАПЕРЕВІЗНИКА ПЕРЕД ПАСАЖИРОМ.....	917
Пашинна Л.В. ВЗАЄМОДІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ У КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	922
Фурманенко І.Р. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ.....	929
РОЗДІЛ XII. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	
Белова М.В., Белов Д.М. ГУМАНІСТИЧНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ: ДІАЛЕКТИКА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	933
Коваль І.М. ПРАВОМІРНЕ САМОТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИ У СУСПІЛЬСТВІ.....	939
РОЗДІЛ XIII. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ НАУКИ	
Пашинський А.П. ПОРЯДОК ВІДБОРУ ДЕКЛАРАЦІЙ НА ПОВНУ ПЕРЕВІРКУ НАЗК: НОВЕЛИ ТА ВИКЛИКИ.....	943

CONTENTS

SECTION I. THEORY AND HISTORY OF THE LAW AND THE STATE; HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL DOCTRINES

Yermolenko D.O. FEATURES OF THEORETICAL APPROACHES TO THE CATEGORY «ABUSE OF LAW» IN THE COUNTRIES OF THE ANGLO-AMERICAN LEGAL FAMILY.....	19
Kovalchuk I.V. THE PLACE OF CUSTOMS LAW IN THE LAW SYSTEM OF UKRAINE.....	24
Kotenko M.V. THEORETICAL AND LEGAL RESEARCH OF INTELLECTUAL PROPERTY: CURRENT STATE AND COGNITIVE CHALLENGES.....	30
Nalyvaiko O.I. INFLUENCE OF THE TRANSFORMATION OF THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE ON THE DEVELOPMENT OF THE THEORY OF THE STATE AND LAW.....	36
Nalyvaiko I.O. EVOLUTION OF SOCIAL STANDARDS AND GUARANTEES IN THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE: CURRENT CHALLENGES AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	42
Oliinyk A.V. CODIFICATION AS A WAY OF SYSTEMATIZING THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	48
Popovych T.P. THE CATEGORY OF LEGAL OBLIGATION IN THE JUDICIAL PRACTICE OF THE ECTHR.....	52
Syrota D.I., Khrebtova A. A., Ivanov A.I. INTEGRATION OF LEGAL DATABASES IN THE CONTEXT OF EU ACCESSION ASPIRATIONS.....	58
Chapliuk O.I. «URGENCY» AND «EMERGENCY» IN THE SYSTEM OF LAW-MAKING PROCCES: CONCEPTUAL AND CATEGORICAL DIMENSION.....	63
SECTION II. CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW	
Bysaga Yu.M., Bielova M.V., Fridmanskyy R.M. LAW ENFORCEMENT BODIES IN THE MECHANISM OF FUNCTIONING OF STATE POWER.....	69
Bysaga Yu.M. ELECTRONIC COMMERCE AS A TOOL FOR IMPLEMENTATION OF THE CONSTITUTIONAL RIGHT TO BUSINESS ACTIVITY.....	75
Zozulya E.V. JUSTICE AS A MEANS OF ENSURING OF THE RULE OF LAW PRINCIPLE IMPLEMENTATION.....	83
Kunenko I.S. THE RELATIONSHIP BETWEEN JUSTICE AND THE POLICE: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS.....	88
Martseliak O.V. THE MILITARY OMBUDSMAN AS AN INSTITUTIONAL GUARANTEE FOR THE PROTECTION OF MILITARY PERSONNEL RIGHTS (BASED ON FOREIGN EXPERIENCE).....	94
Medianyky I.S. MECHANISMS OF RESTORATION OF PUBLIC AUTHORITIES AND JUSTICE IN THE DE-OCCUPIED TERRITORIES OF UKRAINE: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS.....	101
Monastyrskyy M.V. EXTRAORDINARY PARLIAMENTARY ELECTIONS IN UKRAINE DURING MARTIAL LAW.....	106
Nishchymna S.O. EFFECTIVE JUSTICE AS A LAW-BASED STATE FEATURE.....	114
Prudkyi B. CURRENT ISSUES OF LEGAL REGULATION ON POLITICAL ADVERTISING IN ELECTION CAMPAIGNS IN SOCIAL MEDIA.....	118

Startsev E.H. THE APPLICATION OF THE CONSTITUTION OF UKRAINE DURING THE SETTLEMENT OF CIVIL AND ECONOMIC CASES IN TERMS OF COMPENSATION FOR PROPERTY DAMAGE IN THE CASE OF DECISIONS ON EXEMPTION FROM CRIMINAL LIABILITY ON THE BASIS OF ART. 49 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE.....	124
Tereshchenko I.O. THE RIGHT TO EDUCATION UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE.....	130
SECTION III. CIVIL LAW AND CIVIL PROCEEDINGS; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW	
Bevza A. STATE OF SCIENTIFIC RESEARCH PROBLEMS OF JUDICIAL PROCEEDINGS IN CIVIL JURISDICTION.....	135
Golovach A.Yo. CLAIM IN A CIVIL PROCEEDING ANCIENT ROME.....	142
Deiak I.S. REDRESS FOR THE NON-PECUNIARY DAMAGE IN CASE OF EXCEEDINGLY LONG NON-EXECUTION OF THE FINAL JUDGEMENT.....	147
Dzhuga M.V. THE DISPUTE ABOUT THE LAW IN THE CLAIM ABOUT THE APPEAL OF NOTARIAL DEEDS OR THE REFUSAL TO EXECUTE THEM.....	155
Ilchenko I.P. PROBLEMS OF ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS ON RECOVERY OF SPOUSAL MAINTENANCE ABROAD: LEGAL AND PRACTICAL OBSTACLES.....	163
Kolos I.V. HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS OF CORPORATE GOVERNANCE IN LLCs ACCORDING TO THE LEGISLATION OF POLAND AND UKRAINE.....	169
Krasovskyi O.O. THE NATIONAL DOCTRINE OF GOOD FAITH IN CIVIL PROCEEDINGS: A REVIEW OF THE MAIN SCIENTIFIC WORKS.....	175
Kroitor V.A. SPECIFIC FEATURES OF DEFINING INHERITANCE AS ESCHEATED WITHIN CIVIL LAW DOCTRINE AND LEGAL ENFORCEMENT PRACTICE.....	182
Lytvynenko Ye.V., Tverdokhlib Y.V. PROBLEMS OF COPYRIGHT PROTECTION FOR GAMING CONTENT.....	187
Markovych Kh.M., Shardakova A.S. GENDER EQUALITY IN FAMILY RELATIONS: LEGAL ASPECTS OF PROTECTING THE RIGHTS OF WOMEN AND MEN IN MARRIAGE.....	193
Markovych Kh.M. LEGAL ASPECTS OF CHILDREN'S PRIVACY ON THE INTERNET: BALANCE BETWEEN PROTECTION AND FREEDOM.....	199
Panchenko S.V. THE PRINCIPLES OF THE EXERCISE OF CIVIL RIGHTS IN THE DYNAMICS OF CONTRACTUAL OBLIGATIONS.....	204
Pecherova N.H. PECULIARITIES OF THE CONTRACT ON THE CREATION TO ORDER OF OBJECTS OF RELATED RIGHTS UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	210
Piddubna V.F. FEATURES OF THE REGULATION OF THE LEGAL STATUS OF PUBLIC LAW LEGAL ENTITIES IN FRANCE.....	218
Piddubna V.F. TYPES OF LEGAL ENTITIES UNDER PUBLIC LAW IN GERMAN DOCTRINE AND LEGISLATION.....	224
Sydorenko D. FULFILLMENT OF PARENTS' OBLIGATION TO CARRY OUT CHILD EDUCATION (GERMANY'S EXPERIENCE).....	231
Smolovyi A.V. LEGAL ASPECTS OF CIVIL LIABILITY OF HEALTHCARE PROFESSIONALS FOR VIOLATION OF PATIENTS' RIGHTS IN THE COURSE OF PROVISION OF MEDICAL SERVICES: CURRENT CHALLENGES AND PROSPECTS FOR IMPROVEMENT OF LEGISLATION.....	236
Tarasiuk A.Yu. IMAGE OF A PERSON AS A OBJECT OF SCIENTIFIC AND LEGAL COGNITION.....	241

Filiuk O.S. LEGAL ANALYSIS OF THE CONTRACT ON NON-DISCLOSURE OF COMMERCIAL INFORMATION.....	245
Chumak R.V. COMPENSATION OF PAYMENT OF A PENALTY FOR IMPROPER PERFORMANCE (NON-PERFORMANCE) OF THE DUTIES BY THE PARTIES TO LEGAL SERVICES SUPPLY AGREEMENT.....	249
SECTION IV. ECONOMIC LAW, ECONOMIC PROCEDURAL LAW	
Baranovska V.M. INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW.....	255
Dolhert V.V. CERTAIN ASPECTS OF LEGAL SUPPORT OF ESG-STRATEGY AT THE ENTERPRISE.....	260
Dyakulych O.O. TRENDS AND PROSPECTS OF INVESTIGATING CASES OF ANTICOMPETITIVE CONCERTED ACTIONS IN THE FORM OF SIMILAR ACTIONS IN THE LIGHT OF ANTITRUST REFORM.....	266
Yershova Yu.O. SOME ISSUES OF STATE POLICY IN THE FIELD OF RELOCATION OF BUSINESS ENTITIES UNDER THE INFLUENCE OF ECONOMICALLY DANGEROUS EVENTS.....	271
Kulyk O.I. ECONOMIC LEGAL PERSONALITY OF VIRTUAL ASSETS SERVICE PROVIDERS: CONCEPT AND ELEMENTS.....	282
Kutsevol D. CURRENT STATE OF LEGAL REGULATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE FIELD OF ORGANIZING AND CONDUCTING GAMBLING.....	288
Markulinets A.A. MODERN LEGAL APPROACHES TO THE INTERPRETATION OF THE TERM «ELECTRONIC COMMERCE»: INTERNATIONAL AND NATIONAL DIMENSIONS.....	298
Novikova Y.O. M&A CONTRACTS IN UKRAINE: LEGAL REGULATION AND THE MECHANISM OF THEIR CONCLUSION.....	307
Osinska O.A. ECONOMIC AND LEGAL REGULATION OF RESIDENT ACTIVITIES OF DIYA CITY.....	316
Patskan V.V. PROTECTION OF THE RIGHTS OF FOREIGN INVESTORS DURING THE STATE OF WAR IN UKRAINE.....	322
Salihov O.O. PRODUCER RESPONSIBILITY ORGANIZATION HOW NON-PROFIT ORGANIZATIONS.....	327
Filatov V.A. PROBLEMATIC ASPECTS OF COVERING COSTS RELATED TO INSOLVENCY PROCEEDINGS.....	334
Tsymbal V.O. CHARACTERISTICS OF THE LEGAL STATUS OF AN INDIVIDUAL ENTREPRENEUR.....	344
Shvydka T.I., Lozova A.A. THE FINE AS A FORM OF LIABILITY FOR ANTI-COMPETITIVE CONCERTED ACTIONS: NOVELTIES OF THE COMPETITION LEGISLATION OF UKRAINE AND REVIEW OF THE AMCU PRACTICE.....	349
SECTION V. LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW	
Boldyzhzar S.M., Khokhlova I.V. SOCIAL ENTREPRENEURSHIP: AN INNOVATIVE TOOL FOR SOLVING SOCIAL PROBLEMS IN UKRAINE.....	356
Burka A.V., Vakariuk L.V. ONLINE HARASSMENT IN LABOR RELATIONS.....	361
Dosin B.V. LEGISLATIVE REGULATION OF RELATIONS SOCIAL DIALOGUE.....	366
Pylypenko P.D., Burak V.Ya. GUARANTEES OF SOCIAL PROTECTION OF PERSONS WITH DISABILITIES AS A COMPONENT OF OFFICIAL LEGAL STATUS.....	371

Polianskyi A.P. REGARDING THE EMPLOYMENT OF PERSONS WITH DISABILITIES.....	379
Pushkarov Ye.K. SPORTSMAN'S EMPLOYMENT CONTRACT: PROBLEMATIC ISSUES AND PROSPECTS FOR THEIR SOLUTION.....	385
Synchuk S.M., Lasko I.M. SOCIAL DIALOGUE AS A CONTRACTUAL TOOL FOR REGULATING THE RIGHT TO WORK.....	390
SECTION VI. LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCES LAW	
Balyuk G.I., Kovalchuk T.G., Pozniak E.V. MODERN LEGAL PROBLEMS OF HUMAN HEALTH PROTECTION: FROM COMPLEX APPROACHES TO PRACTICAL SOLUTIONS.....	396
Dudash M.G. REDUCTION OF THE TAX BURDEN AS A MECHANISM FOR STIMULATING BUSINESS DEVELOPMENT IN RURAL AREAS.....	406
Korniienko G.S. AGRICULTURAL POLICY IN THE FIELD OF INNOVATION AND DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL EXPORTS: LEGAL FRAMEWORK.....	412
Krugovyy S.V. USE OF WATER BODIES FOR FISH FARMING: LAND AND LEGAL ASPECTS.....	418
Rahulin I.Yu. THE USE OF AQUATIC BIORESOURCES AS A FACTOR IN ENSURING UKRAINE'S FOOD SECURITY: LEGAL ASPECTS.....	423
Shulha M.V., Leiba L.V. HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS OF THE USE OF LAND PLOTS FOR HORTICULTURE.....	428
SECTION VII. ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW	
Byshovets Y.P. «TAX OPTIMIZATION» AND ITS DIFFERENCE FROM «TAX PLANNING».....	435
Bubleinyk V.A. Legesa E.O. SCIENTIFIC CONCEPTS OF DEVELOPMENT OF PUBLIC SERVICES IN UKRAINE.....	444
Veselov M.Yu., Pylypiv R.M., Volkova D.M. INTERNATIONAL PRACTICE OF STATE REGULATION IN THE FIELD OF GAMBLING.....	450
Hankevych K.B. STATE SPECIAL TRANSPORT SERVICE IN THE SYSTEM OF SUBJECTS OF THE MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE: DIRECTIONS OF INFLUENCE AND THE ROLE OF PUBLIC ADMINISTRATION FOR THEIR IMPLEMENTATION.....	455
Holovatskiy N.T. ISSUES OF PERSONAL DATA PROTECTION WHEN USING CLOUD TECHNOLOGIES.....	460
Goncharenko G.A. TO THE PROBLEM OF DEFINING AND DISTINGUISHING THE DEFINITIONS OF «INFORMATION SECURITY» AND «CYBER SECURITY».....	466
Hrin O.O. REGULATORY AND LEGAL REGULATION OF THE PROCESS OF FORMATION OF ADMINISTRATIVE AUTHORITIES AND MANAGEMENT IN SUBCARPATHIAN RUS (TRANSCARPATHIA) IN 1919–1926.....	472
Diorditsa I.V., Daragan O.V., Soloviov A.S. LEGAL ASPECTS OF ENSURING STATE SECURITY OF UKRAINE WITH THE HELP OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE LIGHT OF THE EXPERIENCE OF THE OLYMPIC GAMES IN PARIS 2024.....	479
Dubovyk O.V. INFORMATION TECHNOLOGY AND ITS ROLE IN THE ACTIVITIES OF JUDICIAL INSTITUTIONS.....	485
Zdanova K. CERTAIN ASPECTS OF COMBINATION OF PRACTICAL DISCIPLINES «FIRE TRAINING» AND «SPECIAL PHYSICAL TRAINING» IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION WITH SPECIFIC LEARNING CONDITIONS.....	493

Kalnyk V.V. PRINCIPLES OF THE ADMINISTRATIVE PROCESS: THEORETICAL BASICS AND LAW ENFORCEMENT.....	497
Kantor N.Yu. BASIC APPROACHES TO UNDERSTANDING THE OBJECTIVES OF ADMINISTRATIVE LAW.....	502
Kiiashko Yu.M. PRIORITY THREATS TO THE ECONOMIC SECURITY SYSTEM OF UKRAINE IN WARTIME CONDITIONS: CONCEPTUAL VIEWS ON THEIR NATURE AND TYPOLOGY.....	507
Kovalenko V.V. STATE POLICY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT ON THE BASIS OF THE «GREEN ECONOMY».....	514
Kohut V.M. THE VISION ZERO STRATEGY AND ITS GOALS.....	520
Korneva T.V., Rohozinnikova K.S. PECULIARITIES OF THE CRIMINALIZATION OF SMUGGLING OF GOODS AND ITS IMPORTANCE FOR FILLING THE STATE BUDGET.....	527
Lavrenko A.I. FOREIGN EXPERIENCE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF DISCRETIONARY POWERS IN THE BRANCH OF LAND RELATIONS.....	532
Lukianenko V.O. LEGAL ANALYSIS OF DIFFERENT APPROACHES TO UNDERSTANDING THE PHENOMENON OF MISCARRIAGE OF JUSTICE IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS.....	536
Liutikov P.S., Drofych I.V. RULES FOR THE TRANSFER OF SEIZED PROPERTY TO THE MANAGEMENT OF THE ASSET RECOVERY AND MANAGEMENT AGENCY OF UKRAINE AND ITS RETURN TO THE OWNER IN THE CONTEXT OF ENSURING THE INVIOABILITY OF PROPERTY RIGHTS.....	543
Marinich V.K., Myklush M.I. REMOVING THE ARRESTS UNLAWFULLY SEIZED BY THE STATE OR PRIVATE ENFORCEMENT OFFICER ON THE VEHICLE THAT BELONGS TO ONE WHO IS NOT A DEBTOR UNDER ENFORCEMENT PROCEEDINGS.....	549
Marinich V.K., Myklush M.I., Holub S.M. LEGAL REGULATION OF EDUCATION IN UKRAINE. PART 6: FEATURES OF ADMISSION TO HIGHER EDUCATION IN UKRAINE.....	567
Marushchak O.A. LEGAL REGULATION OF THE INTERNATIONAL ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF YOUTH AND SPORTS OF UKRAINE.....	580
Nazarko A.A. CUSTOMS COMPETENCIES IN UKRAINE: EMBRACING INNOVATION FOR ENHANCED EFFICIENCY.....	587
Polyvaniuk V.D., Zhbanchyk A.V. CURRENT ISSUES OF CONDUCTING CLASSES ON FIRE TRAINING OF POLICE OFFICERS UNDER MARTIAL LAW.....	593
Protsko M.I. CONCEPTS AND SIGNS OF A PUBLIC LEGAL DISPUTE REGARDING THE ACCESS OF CITIZENS OF UKRAINE TO THE DIPLOMATIC SERVICE.....	598
Roi O.V. THE CONCEPT OF AN INDIVIDUAL ACT AS THE SUBJECT OF A PUBLIC LEGAL DISPUTE.....	604
Samara V.S. THE CONCEPT AND LEGAL NATURE OF THE PRINCIPLE OF CASSATION APPEAL IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS OF UKRAINE.....	610
Sereda V.V., Kisil Z.R. PREVENTION OF CORRUPTION IN THE ACTS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE: ADMINISTRATIVE AND LEGAL DIMENSION.....	616
Slyvka M.M. THE CONCEPT OF STATE FINANCIAL CONTROL AND THE LEGAL STATUS OF THE SUBJECTS OF ITS PROVISION.....	624
Tovstukha D.O. THE ROLE OF TAX POLICY IN ENSURING THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE STATE.....	628
Fenych Y.V. SOME ASPECTS OF TERMINATION OF CIVIL SERVICE IN UKRAINE AND IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION.....	636

Handoga A.V. NEW APPROACHES TO THE IMPLEMENTATION OF SUPERVISORY POWERS IN CAPITAL MARKETS AND ORGANIZED COMMODITY MARKETS.....	641
Khrebtova A.A. THE NORMS OF ADMINISTRATIVE LAW AS A FORM OF IMPLEMENTATION OF PUBLIC ADMINISTRATION.....	647
Shyshkarova O.G. FOREIGN EXPERIENCE OF EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF POLICE ACTIVITY AND THE POSSIBILITY OF ITS IMPLEMENTATION IN UKRAINE.....	652
SECTION VIII. CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL ENFORCEMENT LAW	
Babailova L.M. CRIMINAL LIABILITY FOR THE DESTRUCTION OR DAMAGE OF FLORA.....	658
Bilas Ya.Yu. EXEMPTION FROM SERVING A SENTENCE WITH PROBATION FOR PREGNANT WOMEN AND WOMEN WITH CHILDREN UNDER THE AGE OF SEVEN AS A MEANS OF PROBATION: SPECIFIC PROBLEMS OF APPLICATION PRACTICE.....	663
Budik I.M. DETERMINANTS OF CRIMES COMMITTED BY MEMBERS OF CRIMINAL ORGANIZATIONS IN THE SPHERE OF CIRCULATION OF NARCOTIC DRUGS, PSYCHOTROPIC SUBSTANCES, THEIR ANALOGUES AND PRECURSORS.....	672
Gerasimenko O.M. PROBLEMS AND PROSPECTS OF THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE COMBAT OF CRIMINAL OFFENSES BY THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE AT CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES.....	680
Zahyney-Zabolotenko Z.A., Panchenko N.M. POSSIBILITY OF RETROACTIVE EFFECT OF JUDICIAL INTERPRETATION OF CRIMINAL LAW IN THE CONTEXT OF ITS LEGAL CERTAINTY.....	688
Zinsu O.I. THE REVENGE AS A MOTIVE FOR BECOMING AND COMMITTING DOMESTIC VIOLENCE.....	694
Isaienko Ye.H. INTERFERENCE WITH THE LEGAL PROFESSIONAL ACTIVITIES OF JOURNALISTS: PUBLIC DANGER AND IMMEDIATE OBJECTS.....	702
Kyrhizova V.S. CONCEPT OF ECONOMIC CRIMES IN LEGAL DOCTRINE AND LEGISLATION, THEIR DIFFERENTIATION.....	710
Likhovitskyi J.O. OBSTRUCTION THE LEGAL ACTIVITIES OF SECURITY PERSONNEL: FEATURES OF NORMATIVE REGULATION.....	716
Movchan R.A., Dudorov O.O. LEGAL REMEDIES AGAINST AMBER ABUSE: PROBLEMS OF IMPLEMENTATION AND OPTIMIZATION.....	723
Popovych O., Tomash L. PECULIARITIES OF THE LEGISLATIVE MODEL OF THE CRIMINAL LAW PROHIBITION OF SMUGGLING.....	731
Sen I.Z. THE GROUND FOR NECESSARY DEFENCE: ANALYSIS OF LEGAL POSITIONS OF THE SUPREME COURT.....	737
Sokol M.V., Starko O.L. ILLEGAL LOGGING OR ILLEGAL TRANSPORTATION, STORAGE, SALE OF FOREST: CRIMINAL AND LEGAL CHARACTERISTICS OF THE ENVIRONMENTAL OFFENSE.....	744
Starko O. ANALYSIS OF THE PRACTICE OF APPLICATION OF ARTICLE 114-2 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE (UNAUTHORIZED DISSEMINATION OF INFORMATION ON THE SENDING, MOVEMENT OF WEAPONS, ARMAMENTS AND AMMUNITION TO UKRAINE, MOVEMENT, MOVEMENT OR DEPLOYMENT OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE OR OTHER MILITARY FORMATIONS FORMED IN ACCORDANCE WITH THE LAWS OF UKRAINE, COMMITTED UNDER MARTIAL LAW OR A STATE OF EMERGENCY).....	752
Stetsiuk S.S. OBSTRUCTION OF THE LAWFUL ACTIVITIES OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND OTHER MILITARY FORMATIONS VS. COMPLICITY IN EVASION OF MILITARY SERVICE DURING MOBILIZATION: PROBLEMS OF QUALIFICATION IN JUDICIAL PRACTICE.....	757
Tkachenko O., Olefir L., Dudka N. REGULATORY AND LEGAL COMPONENT OF ADMINISTRATIVE REGULATION OF PROBATION.....	765

SECTION IX. CRIMINAL PROCEDURE AND FORENSICS; FORENSIC EXAMINATION OPERATIONAL SEARCH ACTIVITIES

Vovchok R.Yu. USING OF SECRET COOPERATION IN COMBATING CORRUPTION CRIMES: PROBLEMATIC ISSUES OF COURT PRACTICE.....	771
Holovko B.Yu. ORGANIZATION AND IMPLEMENTATION OF JUDICIAL CONTROL AT THE STAGE OF PRE-TRIAL INVESTIGATION IN FOREIGN COUNTRIES.....	780
Hunko A.A. FEATURES OF THE USE OF UNMANNED AIRCRAFT DURING THE INSPECTION OF THE SCENE OF THE INCIDENT DURING THE INVESTIGATION OF VIOLATIONS OF THE ROAD SAFETY RULES OR VEHICLE OPERATION.....	785
Gusev Yu.M. METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF CRIMINALISTICS CHARACTERIZATION OF THEFT OF CULTURAL VALUES FROM RELIGIOUS BUILDINGS.....	791
Zhukov A.A. ACTIVITIES FOR DETECTION, DISCLOSURE AND INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES.....	799
Kryzhanovskiy A.S. A NEW LOOK AT MODELS OF PRE-TRIAL INVESTIGATION BASED ON INFORMATION TECHNOLOGY SUPPORT.....	809
Kutsiy V.V. CIRCUMSTANCES TO BE ESTABLISHED DURING THE INVESTIGATION OF ILLEGAL EMPLOYMENT IN FISH, GAME OR OTHER WATER EXTRACTIVE FISHING.....	815
Nikolenko L.M. THE USE OF ELECTRONIC EVIDENCE IN THE CRIMINAL PROCESS OF FOREIGN COUNTRIES.....	820
Pyrozhkova Yu.V., Verlos N.V., Melkovskiy O.V. ENSURING THE RIGHTS OF VICTIMS DURING THE INVESTIGATION OF CRIMES AGAINST LIFE AND HEALTH COMMITTED BY MEMBERS OF YOUTH INFORMAL GROUPS (ASSOCIATIONS).....	825
Skrechko M.-M.A. PROCEDURAL DECISION OF THE DETECTIVE TO START A PRE-TRIAL INVESTIGATION: SOME PROBLEMATIC ISSUES.....	831
Shulgin S.O. LEGAL CONSEQUENCES OF THE STATEMENT OF PROVOCATION BY THE DEFENSE PARTY: SCIENTIFIC AND PRACTICAL ASPECTS.....	838
SECTION X. JUDICIAL SYSTEM; THE PROSECUTION SERVICE AND ADVOCACY	
Zaborovskyy V.V., Replyuk N.M. THE MINIMUM NUMBER OF POINTS AND THE CALCULATION PERIOD OF ACCRUAL AS ELEMENTS OF THE MECHANISM FOR IMPROVING THE QUALIFICATIONS OF LAWYERS.....	845
SECTION XI. INTERNATIONAL LAW	
Ahmadov E.M. THE ESSENCE OF THE EX AEQUO ET BONO METHOD AND THE RULES OF ITS APPLICATION FOR THE RESOLUTION OF INTERNATIONAL DISPUTES.....	851
Bezsmertniuk T.P. INTERNATIONAL TOURIST ORGANIZATIONS: LEGAL STATUS, CLASSIFICATION, SIGNIFICANCE.....	861
Biriukov R.M. THE EMERGENCE OF INTERNATIONAL POLICE COOPERATION IN EUROPE WITH THE CREATION OF THE TREVI GROUP.....	867
Brynzanska O.V. DAMAGE TO THE NATURAL ENVIRONMENT AS A CRIME AGAINST HUMANITY: PROSPECTS FOR CHANGES TO ART. 7 OF THE STATUTE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	873
Havrylenko V.V. THE SYSTEM OF INTERNATIONAL LEGAL NORMS AND PRINCIPLES – THE BASIS OF LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITIES OF NATIONAL LAW ENFORCEMENT BODIES.....	879
Horobets N.S. INTERNATIONAL AND EUROPEAN STANDARDS OF REGULATION OF THE INSTITUTE OF WHISTLEBLOWERS.....	887

Captain O.I., Samilo A.V. INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW AS A RESULT OF CHALLENGES OF ARMED CONFLICTS.....	892
Kovaliv M.V., Yesimov S.S. UNILATERAL ACTS OF STATES IN THE INTERNATIONAL LEGAL SYSTEM.....	900
Kononenko V.P., Chernetska O.V., Fokin Y.F. ENVIRONMENTAL CHALLENGES AND ECONOMIC COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND THE EU: PROSPECTS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	906
Kuzmin E.E. THE METAMORPHOSIS OF DEFINITION OF PUNISHMENT IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW.....	911
Nazarenko Y.L. INTERNATIONAL LEGAL MECHANISMS FOR ENSURING THE RESPONSIBILITY OF THE AIR CARRIER BEFORE THE PASSENGER.....	917
Pashynna L.V. INTERACTION OF INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW AND INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS LAW IN THE CONTEXT OF ARMED CONFLICTS.....	922
Furmanenko I.R. COMPETITIVENESS OF DOMESTIC EDUCATIONAL SERVICES ON THE INTERNATIONAL MARKET.....	929
SECTION XII. THE PHILOSOPHY OF LAW	
Bielova M.V., Byelov D.M. HUMANISTIC FOUNDATIONS OF THE LEGAL SYSTEM: DIALECTICS OF THEORY AND PRACTICE IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES.....	933
Koval I.M. LEGITIMATE SELF-AFFIRMATION OF A PERSON IN SOCIETY.....	939
SECTION XIII. CURRENT ISSUES OF MODERN LEGAL SCIENCE	
Pashynskyi A.P. THE PROCEDURE FOR SELECTING DECLARATIONS FOR NACP'S FULL AUDIT: NOVELTIES AND CHALLENGES.....	943

МІСЦЕ МИТНОГО ПРАВА В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ

Ковальчук І. В.,

доктор філософії у галузі права,
старший викладач кафедри суспільно-політичних наук
Вінницького національного технічного
університету
ORCID: 0009-0007-7467-5317
e-mail: ivankovalchuk@vntu.edu.ua

Ковальчук І. В. Місце митного права в системі права України.

У статті розкрито місце і роль митного права в системі права та охарактеризовано зв'язок митного права з іншими галузями права України. Показано, що митне право має змішану правову природу. Адже для митного права характерні ознаки як публічної, так і приватної галузі права. З одного боку митне право має адміністративну природу, оскільки воно регулює діяльність органів стягнення митних податків, що реалізують державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань державної митної справи. З іншого боку, великого значення набувають відносини приватного змісту, врегульовані митним правом, зокрема, здійснення різних видів підприємницької діяльності в зоні митного контролю (відкриття магазину безмитної торгівлі, відкриття митного складу), діяльність митних брокерів, надання органами доходів і зборів платних послуг.

Аргументовано, що митне право набуває особливого значення для кожного громадянина та одночасно забезпечує інтереси усього суспільства у сфері переміщення через митні кордони нашої держави матеріальних і духовних цінностей, надбань світової та української науки і культури, результатів та процесів господарської діяльності, трудових та інтелектуальних активів, туристичних, комунікативних та світоглядних інтересів.

Наголошено, що у складних умовах російсько-української війни митне право має величезне значення для держави, оскільки стоїть на захисті її економічних інтересів. Відповідно митне право України виконує такі завдання: нормативне забезпечення митної політики та митної справи держави; визначення правового статусу суб'єктів митних правовідносин; встановлення відповідальності за порушення митних правил і митного законодавства та порядку їх застосування; визначення порядку створення, реорганізації та ліквідації митних органів; закріплення правових і організаційних основ пе-

реміщення через державний кордон України товарів та інших предметів; регулювання порядку митного контролю; встановлення порядку стягнення мита та інших податків, порядку митного оформлення товарів, в тому числі декларування товарів та інших предметів; здійснення комплексного контролю за валютними операціями; забезпечення здійснення заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку; забезпечення реалізації та розвитку міжнародного співробітництва у митній сфері.

Узагальнено, що митне право – це комплексна галузь права, система правових норм, які регулюють суспільних відносин, пов'язаних із переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України. В складних умовах повномасштабної війни рф проти України значно зросла роль митного права України, завдяки якому налагоджено ефективну логістику в Україні, через наш кордон на заході та півдні країни постійно відбувається експорт та імпорт товарів, необхідних для підтримки Збройних Сил України та всього українського народу. Цінність митного права в тому, що завдяки йому та іншим галузям права, усі процеси перетину державного кордону України відбувалися безпечно і за визначеними правилами, в Україні функціонує Державна митна служба України (Держмитслужба), яка має важливе значення для економічного розвитку України. Глобальні завдання сучасного митного права полягають у якісному регулюванні митної діяльності, адже митниця сьогодні виконує одну з важливих функцій – захист економічних інтересів країни і сприяння в забезпеченні заходів державної та громадської безпеки.

Ключові слова: митне право, митна справа, митні відносини, договір перевезення, Україна.

Kovalchuk I.V. The place of customs law in the law system of Ukraine.

The article reveals the place and role of customs law in the legal system and describes

the relationship between customs law and other branches of Ukrainian law. It is shown that customs law has a mixed legal nature. After all, customs law has characteristics of both the public and private branches of law. On the one hand, customs law has an administrative nature, as it regulates the activities of customs tax collection bodies that implement state customs policy, state policy in the field of combating offenses during the application of legislation on state customs matters. On the other hand, private relationships regulated by customs law, in particular, the implementation of various types of business activities in the customs control zone (opening a duty-free trade store, opening a customs warehouse), the activities of customs brokers, the provision of paid services by revenue authorities, are gaining great importance.

It is argued that customs law acquires a special importance for every citizen and at the same time ensures the interests of the entire society in the sphere of movement across the customs borders of our state of material and spiritual values, assets of world and Ukrainian science and culture, results and processes of economic activity, labor and intellectual assets, tourist, communicative and worldview interests.

It was emphasized that in the difficult conditions of the Russian-Ukrainian war, customs law is of great importance for the state, as it protects its economic interests. Accordingly, the customs law of Ukraine performs the following tasks: normative support of the customs policy and customs affairs of the state; determination of the legal status of subjects of customs relations; establishment of responsibility for violation of customs rules and customs legislation and the procedure for their application; determination of the order of creation, reorganization and liquidation of customs bodies; consolidation of the legal and organizational foundations of the movement of goods and other items across the state border of Ukraine; regulation of the customs control procedure; establishing the procedure for collecting customs duties and other taxes, the procedure for customs clearance of goods, including the declaration of goods and other items; implementation of complex control over currency transactions; ensuring the implementation of measures to protect the interests of consumers of goods and compliance by participants in foreign economic relations with state interests in the foreign market; ensuring the implementation and development of international cooperation in the customs sphere.

In general, customs law is a complex branch of law, a system of legal norms that regulate social relations related to the movement of goods and vehicles across the customs border of Ukraine. In the difficult conditions of the Russian Federation's full-scale war against Ukraine, the

role of Ukrainian customs law has significantly increased, thanks to which effective logistics have been established in Ukraine, through our border in the west and south of the country there is constant export and import of goods necessary for the support of the Armed Forces of Ukraine and the entire Ukrainian people. The value of customs law is that, thanks to it and other branches of law, all processes of crossing the state border of Ukraine took place safely and according to certain rules, the State Customs Service of Ukraine (State Customs Service) functions in Ukraine, which is of great importance for the economic development of Ukraine. The global tasks of modern customs law consist in high-quality regulation of customs activities, because customs today performs one of the important functions - protection of the country's economic interests and assistance in ensuring state and public security measures.

Key words: customs law, customs affairs, customs relations, contract of carriage, Ukraine.

Постановка проблеми. В сучасних умовах війни росії проти України реформа митниці та митної системи залишається одним із пріоритетів для України. Як справедливо зазначив заступник Міністра фінансів України з питань європейської інтеграції Юрій Драганчук, «ефективна митна система є однією з головних складових фінансової стійкості України та безпеки кордону в умовах війни й післявоєнного відновлення. І Україна досягла значного прогресу щодо виконання євроінтеграційних зобов'язань у реформуванні митниці, про що свідчить висока оцінка Єврокомісії. Передусім це успіхи введення українського митного законодавства у відповідність до законодавства ЄС, де Україна виконала свої зобов'язання на 80%, а також вже імплементувала майже третину Митних стандартів ЄС» [1].

Захист України і звільнення її території від російських загарбників значною мірою залежить від здатності митних органів забезпечити порядок перевезення через державний кордон товарів, транспортних засобів, тварин та інших предметів, стягнення митних платежів та здійснення митного контролю. Митниця повинна відігравати центральну роль у виявленні й переслідуванні контрабанди та інших суттєвих злочинів в митній зоні [2]. У зв'язку з цим органи державної влади України на період дії правового режиму воєнного стану запровадили низку першочергових заходів, які спрямовані на забезпечення оптимальних умов функціонування митниці України. Крім цього, євроінтеграційний вектор України вимагає приведення її законодавства, в тому числі у сфері правового регулювання надання митних послуг, до європейських стандартів. З огляду на вказане актуального

значення набуває характеристика митного права, визначення його сутності, місця і ролі в системі права України, характеристики правового регулювання митних відносин із надання митних послуг.

Мета дослідження. Розкриття місця і ролі митного права в системі права України.

Стан опрацювання проблематики. Становлення та розвиток митного права України, розкриття особливостей правового регулювання митних відносин висвітлювали у наукових працях українські вчені, зокрема: А. Годяк, О. Ілюшук, Н. Коваль, В. Копейчиков, Б. Кормиш, А. Мазур, В. Мицик, Я. Павлович-Сенета, Д. Приймаченко, І. Співак, В. Опришко, Т. Корнева, Ю. Шемшученко, В. Шкарупа, М. Шульга та ін.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, митна справа в Україні - це діяльність органів публічної влади, що стягують митні платежі, контролюють переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України, формують та реалізують митну політику України. Митна справа була і є важливою складовою зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності держави [3]. Україна, як суверенна європейська держава, має власну економіку, а її взаємини між економіками інших держав світу здійснюються через торгівлю, господарські договори, ринкові операції тощо. Міжнародні економічні відносини України з іншими державами виступають як результат обміну товарами, послугами і фінансовими активами, які мають ринкову ціну. Україна як і кожна держава намагається контролювати процеси переміщення товарів через свої кордони з метою захисту власних економічних інтересів.

Зі становленням України як незалежної держави врегулювання митної справи стало одним із пріоритетних завдань України. Одним з перших нормативно-правових актів України, який заклав основу формування митного права був Закон України «Про митну справу в Україні» від 25 серпня 1991 р., який визначив правові основи організації митної справи в Україні, основні засади діяльності її митних органів. У ст. 1 Закону України «Про митну справу в Україні» від 25 серпня 1991 р. зазначалося, що Україна як суверенна держава самостійно створює власну митну систему і здійснює митну справу. Митна справа започатковувалася як елемент зовнішньої політики України та зовнішньоекономічної діяльності [4, с. 6.]. Згодом було прийнято низку інших важливих нормативно-правових актів України, що сприяло формуванню митного права як сукупності правових норм різної галузевої належності, що встановлюються (санкціонуються) державою і призначені для регулювання суспільних відносин у зв'язку з переміщенням

товарів та транспортних засобів через митний кордон України.

Сьогодні, коли Україна підтвердила свій Євроінтеграційний вибір та досягла безвізового режиму з країнами Європейського Союзу, митне право набуває особливого значення для кожного громадянина та одночасно забезпечує інтереси усього суспільства у сфері переміщення через митні кордони нашої держави матеріальних і духовних цінностей, надбань світової та української науки і культури, результатів та процесів господарської діяльності, трудових та інтелектуальних активів, туристичних, комунікативних та світоглядних інтересів [5, с. 7].

Митне право – відносно нова галузь права, хоча митна справа існує з давніх часів. Серед вчених юристів України відсутня однастайність у питанні про те, чи є митне право самостійною галуззю права. Деякі науковці виокремлюють митне право в окрему самостійну галузь права, інші - окрему комплексну галузь права, ще інші визначають митне право як підгалузь чи інститут адміністративного права.

Низка українських науковців, зокрема А.І. Годяк, О.М. Ілюшук, Я.П. Павлович-Сенета та інші вважають, що митне право має змішану правову природу. Адже для митного права характерні ознаки як публічної, так і приватної галузі права. З одного боку митне право має адміністративну природу, оскільки воно регулює діяльність органів стягнення митних податків, що реалізують державну політику у сфері державної митної справи, шляхом вчинення виконавчих і розпорядчих дій в публічних інтересах. З іншого великого значення набувають відносини приватного змісту, врегульовані митним правом, зокрема, здійснення різних видів підприємницької діяльності в зоні митного контролю (відкриття магазину безмитної торгівлі, відкриття митного складу), діяльність митних брокерів, надання органами доходів і зборів платних послуг, тощо. Ще одним чинником, що підтверджує публічно-приватний зміст митного права є метод правового регулювання цієї галузі, який має імперативно-диспозитивний характер, та перетворює митне право із права державного управління на право громадянина вільно обирати спосіб та форму переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України [5, с. 6-7].

Найбільш раціональною видається позиція науковців, які відзначають комплексність митного права. Одним з активних прихильників такої наукової позиції є професор Д. Приймаченко, який характеризує митне право як комплексну галузь права, що передбачає систему правових норм різної галузевої приналежності, встановлених (санкціонованих) державою, що врегульовує суспільні відносини, пов'язані з фор-

муванням та реалізацією митної політики. На думку Д. Приймаченка митне право є важливим елементом національної безпеки, сприятливою можливістю формувати й реалізовувати власну митну політику та здійснювати митну справу, що в цілому є невід'ємним атрибутом економічної складової державного суверенітету України [6]. Прихильниками даного підходу є також Б. Кормич, Н. Коваль, А. Мазур та інші, які наголошують, що митне право можна визначити як комплексну галузь права, яка складається із різних правових інститутів і правових норм, що регулюють суспільні відносини в галузі державної митної справи [4, с. 7; 7, с. 31–43]. Погоджуємося з цією позицією, оскільки вважаємо, що митне право для регулювання однотипних митних відносин використовує норми різних галузей права України. Наприклад, інститут митних платежів регулюється фінансово-правовими нормами, правоохоронна діяльність митних органів – адміністративним і кримінальним правом. Митне право містить і норми міжнародного права [8].

Деякі науковці розглядають митне право як самостійну галузь права України. Зокрема, таку позицію обґрунтував В. Мицик в своїй науковій праці, присвяченій поняттю, місцю й ролі сучасного митного права та його складових: міжнародного, національного і позитивного митного права [9, с. 76–77]. У межах даного підходу такої ж думки дотримується Т. Корнева, яка вважає митне право самостійною спеціальною галуззю права України [10, с. 21].

Деякі науковці відносять митне право до підгалузі адміністративного права, наголошуючи на тому, що під час притягнення фізичних і юридичних осіб до відповідальності за порушення митних правил необхідно керуватися нормами адміністративного законодавства. Проте як зазначають А.І. Годяк, О.М. Ілюшук, Я.П. Павлович-Сенета та інші, предмет досліджуваної галузі цим далеко не обмежується, оскільки охоплює і інститут митного оформлення, і інститут митного режиму, порядок здійснення митного контролю, і правила стягнення митних платежів, які виходять з інших галузей права. Проте, зводячи митне право до рівня підгалузі адміністративного права, самі дослідники відзначають звуження предмета митно-правового регулювання і деяких питань митно-тарифної політики. Вчені цілком правильно зазначають, що митне право розширює межі предмета адміністративного права і охоплює сукупність правових норм, які регламентують суспільні відносини, що виникають у процесі діяльності митних органів з питань захисту економічних інтересів держави та здійснення економічної охорони державного кордону, зовнішньо-торгівельної та митної політики [5, с. 27].

Цікавими є наукові думки авторитетних вчених України, зокрема Копейчикова, В. Опришка, В. Шкарупи, М. Шульги та інших про те, що в Україні склалася нова самостійна галузь права – митне право України. Ці вчені також переконливо доводять, що правовою основою митної діяльності є митне право, що складає самостійну комплексну галузь права, предметом якого є суспільні відносини, що виникають у процесі переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України та в процесі діяльності митних органів з питань здійснення економічної охорони кордону, зовнішньо-торгівельної та митної політики [5, с. 28].

Митне право як галузь права, наука і навчальна дисципліна перебуває у тісному зв'язку і взаємозалежності з іншими галузями права України. Насамперед, митне право тісно пов'язане з конституційним правом. Стаття 2 чинної Конституції України наголошує, що «територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою». Конституційні положення, які містяться у інших нормах, що стосуються митної справи, знаходять своє подальше втілення у нормах митного права, зокрема п. 9 статті 92 Конституції України до виключного визначення законами України відносить питання щодо митної справи. Зазначені конституційні положення деталізуються у статті 1 Митного кодексу України, де зазначено, що законодавство України з питань державної митної справи складається з Конституції України, Митного кодексу України, інших законів України, що регулюють зазначені відносини, з міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також з нормативно-правових актів, виданих на основі і на виконання Митного кодексу і інших законодавчих актів [11].

Як вище зазначалося, митне право пов'язане з адміністративним правом. Митні органи як і інші органи виконавчої влади функціонують на єдиних принципах. Як і адміністративному праву, митному праву притаманний переважно імперативний метод регулювання. Крім того, порушення митних правил є різновидом адміністративних правопорушень, що передбачає застосування норм Митного кодексу України як норм спеціального права, а також субсидіарно норм Кодексу України про адміністративні правопорушення у тій частині, яка не врегульована митним законодавством. Саме тому, здійснюючи правоохоронну діяльність, працівники митних органів звертаються до норм Кодексу України про адміністративні правопорушення. Особливий зв'язок митного права простежується з фінансовим правом. Справа в тому, що митні органи є суб'єктами фінансової діяльності держави, які знаходять своє вираження у формуванні доходної частини державного бюджету.

Фінансово-правові аспекти митного законодавства полягають у використанні положень, встановлених в нормах фінансового права, зокрема у Податковому і Бюджетному кодексах України, інших законодавчих актів.

Митне право має також тісний зв'язок з цивільним правом. У сфері митної справи суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності використовують і норми цивільного законодавства. Договори про надання послуг, про перевезення вантажів, про зберігання товару, заставні зобов'язання – усе це сфера регулювання цивільного права. Митне законодавство містить бланкетні норми, у яких містяться посилання на цивільно-правові норми [8, с. 4].

З вищенаведеного випливає, що митне право – це комплексна галузь права, що представляє собою систему правових норм різної галузевої належності, які встановлюються або санкціонуються державою й призначені для регулювання митної діяльності, зокрема, здійснення державної внутрішньої і зовнішньої митної політики; встановлення та сплати податків і зборів; встановлення порядку переміщення через митний кордон України товарів, транспорту та інших предметів; визначення процедури митного контролю та митного оформлення тощо [5, с. 29-30]. Вважаємо, що митне право має комплексний характер, становить важливу складову і невід'ємну частину правової системи України. Митне право як галузь права передбачає юридичну цілісність, тобто таку сукупність норм, що зосереджені у взаємопов'язаних інститутах права. Поєднуючи в один комплекс інститути права, митне право як галузь права тим самим забезпечує регулювання, стабільність цілої сфери життєдіяльності суспільства. В цьому полягає її інструментальна цінність. Тому галузь права можна також визначити і як сукупність логічно взаємопов'язаних інститутів права, що регулюють відповідну сферу суспільних відносин [12, с. 548-549].

В складних умовах російсько-української війни митне право має величезне значення для держави, оскільки стоїть на захисті її економічних інтересів. Відповідно митне право України виконує такі завдання: нормативне забезпечення митної політики та митної справи держави; визначення правового статусу суб'єктів митних правовідносин; встановлення відповідальності за порушення митних правил і митного законодавства та порядку їх застосування; визначення порядку створення, реорганізації та ліквідації митних органів; закріплення правових і організаційних основ переміщення через державний кордон України товарів та інших предметів; регулювання порядку митного контролю; встановлення порядку стягнення мита та інших податків, порядку митного оформлення това-

рів, в тому числі декларування товарів та інших предметів; здійснення комплексного контролю за валютними операціями; забезпечення здійснення заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку; забезпечення реалізації та розвитку міжнародного співробітництва у митній сфері.

Як галузь права митне право характеризується власним предметом і методом правового регулювання. Для того, щоб визначитися в питанні про місце митного права в системі права України, необхідно з'ясувати, що є предметом та методом правового регулювання митних відносин. Основним критерієм для визначення галузі права виступає окремий предмет правового регулювання та метод правового регулювання. Як справедливо вважає М. Шульга виявлення предмета й методу правового регулювання є досить складним і одночасно актуальним завданням [13, с. 124-130].

Більшість вчених правознавців предметом митного права визначають сукупність суспільних відносин, зокрема в сфері митної справи і митної політики, що виникають при визначенні порядку створення, реорганізації, ліквідації та діяльності митних органів; організації та здійсненні митного контролю; встановленні порядку митного оформлення товарів; стягнення податків та зборів; встановленні відповідальності за порушення митних правил і порядку їх застосування; здійсненні заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержанні учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку, а також при забезпеченні реалізації та розвитку міжнародного співробітництва у митній сфері. При визначенні предмета митного права необхідно враховувати сферу митної справи, що охоплює будь-які дії, пов'язані з переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон; практичну реалізацію ними наданих для здійснення митної діяльності повноважень; наявність у ній специфічного об'єкта регулювання – це товари, тобто будь-яке рухоме майно, у тому числі валюта, валютні цінності, електрична, теплова, інші види енергії і транспортні засоби [5, с. 11-12].

Митному праву України, як комплексній галузі права, притаманний як імперативний метод, так і диспозитивний метод правового регулювання. Імперативний метод ґрунтується на відносинах влади та підпорядкованості. В таких відносинах лише одна із сторін має право визначати свою власну волю та вимагати від іншої (підпорядкованої) відповідного реагування, відповідної правової поведінки. Так, держава визначає порядок і умови переміщення товарів через митний кордон, порядок здійснення мит-

ного контролю та митного оформлення тощо. Імперативність є головною ознакою адміністративного впливу (формулювання та визначення обов'язкових до виконання приписів, заборон, обмежень і дозволів), який є основним у правовому регулюванні суспільних відносин в процесі здійснення митної справи [14, с. 11-12].

Висновки. Таким чином, митне право, як комплексна галузь, займає важливе місце в системі права України. В складних умовах повномасштабної війни рф проти України значно зросла роль митного права України, завдяки якому налагоджено ефективну логістику в Україні, через наш кордон на заході та півдні країни постійно відбувається експорт та імпорт товарів, необхідних для підтримки Збройних Сил України та всього українського народу. Цінність митного права в тому, що завдяки йому та іншим галузям права, усі процеси перетину державного кордону України відбувалися безпечно і за визначеними правилами, в Україні функціонує Державна митна служба України (Держмитслужба), яка має важливе значення для економічного розвитку України. Глобальні завдання сучасного митного права полягають у якісному регулюванні митної діяльності, адже митниця сьогодні виконує одну з важливих функцій – захист економічних інтересів країни і сприяння в забезпеченні заходів державної та громадської безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Пріоритети під час війни: міжнародні партнери сприятимуть посиленню безпекової функції Держмитслужби на кордоні: веб-сайт. URL: <http://www.customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/prioriteti-pid-chas-viini-mizhnarodni-partneri-spriiatimut-posilenniu-bezpekovoyi-funktsiyi-derzhmitsluzhbi-na-kordoni-1124>.
2. Навіщо митниці функції оперативно-розшукової діяльності і слідства? Економічна правда: веб-сайт. URL: <http://www.epravda.com.ua/columns/2024/02/21/710230/>.
3. Митна справа в Україні: веб-сайт. URL: <http://www.uk.wikipedia.org/wiki>.
4. Кормич Б.А. Митне право : навчально-метод. посібник. Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра в Національному університеті «Одеська юридична академія» галузі знань – 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 081 «Право», 293 «Міжнародне право». Одеса : Фенікс, 2021. С.6.
5. Митне право України : навч. посібн. / А.І. Годяк, О.М. Ілюшик, Я.П. Павлович-Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. С. 6-7.
6. Приймаченко Д.В. Митне право / Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. URL : <https://esu.com.ua/article-64699>.
7. Приймаченко Д.В., Мазур А.В. Місце митного права в системі права: шлях до парадигми. Митна справа. 2012. № 6. С. 31–43. Кормич Б.А. Митне право : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2012. С. 31–43.
8. Митне право конспект лекцій для студентів денної та заочної форми навчання. URL: <http://pli.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/.pdf>.
9. Мицик В.В. Поняття, місце і роль сучасного митного права та його складових: міжнародного, національного і позитивного митного права країни. *Український часопис міжнародного права*. 1994. № 1. С. 76–77.
10. Корнева Т. Митне право як самостійна спеціальна галузь права. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 9. С. 21.
11. Митний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-45, № 46-47. № 48. Ст. 552.
12. Шемшученко Ю.С. Галузь права / Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1998. Т. 1 : А–Г. С. 548-549.
13. Шульга М.Г. Поняття митного права. Проблеми законності : респ. міжвідом. наук. зб.. Харків, 2000. Вип. 42. С. 124–130.
14. Співак І.В. Митне право: навчальний посібник. Київ, 2022. С. 11-12.